

● Eva Nohr

Hvem
Lærer ved Kjerringøy skole
i Nordland

Aktuell
Leder for Pals-teamet

Ville bedre læringsmiljøet:

Bruker belønning og oppmuntring

Lærerne ved Kjerringøy skole i Nordland belønner positiv atferd og er tydelige når det gjelder hva de venter seg av elevene. Lærer Eva Nohr mener det gir elevene bedre læringsmiljø. Nå er skolen nominert til pris for arbeidet med å inkludere elevene.

TEKST OG FOTO Birgit Røe Mathisen

● Pals

Kjerringøy skole jobber systematisk med fokus på positiv atferd, blant annet gjennom Pals-programmet (Positiv atferd, støttende læringsmiljø og samhandling i skolen). 170 skoler i hele landet har tatt i bruk Pals.

– Skal jeg holde deg i handa?

Isak Stefansen rekker ut ei hjelpende hånd til Marja Søderbom Søfting etter at hun nesten snublet over ei grein. Det er glatt og vått i skogbunnen etter en kraftig regnskur over Kjerringøy utenfor Bodø denne høstmorgenen. Men nå har det sluttet å regne, og elevene ved småtrinet trasker opp mot en haug i skogen. Her har elevene i tredje og fjerde klasse laget en natursti for de minste. Lærer Eva Nohr leder an inn i skogen.

Belønning og rollespill

Kjerringøy skole er opptatt av å «ta» elevene i å gjøre noe positivt. Da vanker det belønning og oppmuntring.

– Vi jobber mye med sosial trening. Vi lager rollespill over tenkte situasjoner, for eksempel på bussen og i klasserommet, og prøver ut riktig og gal måte å oppføre seg på. Etterpå diskuterer vi det som skjedde, forteller Eva Nohr.

Nå er skolen nominert til Dronning Sonjas skolepris, som hvert år går til en skole som har utmerket seg ved å praktisere likeverd og inkludering.

– Etter at Bondeviks mobbemanifest kom, laget vi et motto for skolen som lød «Vær venn – ikke mobb». Men vi synes ikke vi fikk det godt nok til, og slet med å inkludere alle, sier hun.

Så ble skolen med i programmet Positiv atferd, støttende læringsmiljø og samhandling i skolen (Pals) i regi av Atferdsentret for seks år siden. Nå jobber de både med miljørettede tiltak for hele skolen, og med individuelle tiltak for enkeltelever med atferdsproblemer.

Stjerner og kort

Ute i skogen er de minste snart oppe på toppen. Inne i skolen avrunder mellomtrinet siste arbeidsøkt før lunsj.

– Da kan dere pakke sammen og gå ned for å spise, sier læreren.

Flere av elevene viser stolt fram Bra-kort de har fått i løpet av dagen, med ordene ansvar, omsorg og respekt trykt på. Kristofer Bye Pedersen fikk det fordi han jobbet godt i matematikk-timen, og Roy Andre Johansen fordi han gikk fint i gangen. Når elevene gjør noe bra, vanker det nemlig Bra-kort og stjerner. Etter at klassen har samlet opp flere slike, får de en belønning. Det kan være en kosetime, eller se en film. Elevene selv er med å bestemme. Og de liker ordningen.

– Vi hjelper hverandre. Det betyr for eksempel at hvis noen har slått seg i skolegården, går vi bort og spør om de trenger hjelp eller sier fra til en lærer, forteller Julie Eide.

I korridoren møter vi Stine Lise Olsen, skolens eneste 10.-klassing.

– Du vet at lærerne passer på og ser hva som skjer uansett. Det gjør det lettere å gå på skolen, mener hun.

– Bedre arbeidsdag

Eva Nohr føler seg tryggere i lærerrollen enn før. Hun mener også undervisningen er blitt mer effektiv.

– Jeg har mange ganger opplevd å være usikker og frustrert og lurt på hvordan jeg skulle håndtere situasjoner, for eksempel når elevene fortalte om mobbing i friminuttet. Nå har jeg et verktøy jeg kan bruke, og jeg vet at jeg ikke er alene. Som kolleger er vi blitt flinkere til å støtte hverandre og veilede hverandre i undervisningen, sier hun. Hun er også leder for skolens Pals-team.

Nohr mener undervisningen er blitt mer effektiv.

– Vi mister lite tid til å få ro i klassen og kommer fortere i gang. Og elevene er mer mottakelige for læring når det sosiale er trygt.

– Er skolen blitt fri for mobbing?

– Vi har ikke klart å fjerne mobbingen helt. Men vi har redusert den.

Naturstien består av flere hindre, og det skal både krypes under, balanseres oppå og ventes på tur. Linnea Johansen Alvestad (foran) kommer seg gjennom hindret, mens Thea Lovise Strand venter på tur. Bak står Åshild Johansen Alvestad, Adrian Leander H. Strand og til høyre Magnus Lyngmo.

– Dere belønner elevene kollektivt når de gjør noe bra. Vanker det også kollektive sanksjoner?

– Nei, det gjør det ikke. Vi legger vekt på det positive, og klassen får kun positiv belønning.

– Mange mener Pals-metoden legger vekt på et menneskesyn der enkelteleven ikke anerkjennes og respekteres. Hva synes du?

– Det er jeg ikke enig i. I så fall har de skolene oppfattet det feil eller praktisert det feil. Vi er opptatt av at de voksne skal se og anerkjenne den enkelte eleven, sier Nohr.

Liten skole i lite samfunn

Kjerringøy skole er en 1.-10.-skole med om lag 30 elever. Skolen har mange elever som er fosterbarn. Noen bor i beredskapshjem og er elever ved skolen kort tid.

– En del elever har egne opplegg og spesiell oppfølging. Ei viktig oppgave for oss er at de blir likeverdige og inkludert i miljøet, samtidig som de får øvd sin sosiale kompetanse, sier rektor Øyvind Mathisen til Utdanning. Han mener at det å være en liten skole med nære relasjoner til lokalsamfunnet er en fordel. Eva Nohr mener også det er lettere å se alle elevene ved en liten skole. Samtidig har det sine ulemper å være få.

– Det er færre å spille på. Ikke alle elevene får seg bestevenner, sier hun.

Ute blant høstgult løv er de minste elevene klare for natursti. Den handler om å forsere forskjellige hindre, i form av stubber og greiner. Det skal både krypes under og balanseres oppå. Da er det godt med en hjelpende hånd. De eldste forklarer for de minste:

– Nå skal vi balansere på denne trestammen. Da kan du holde handa di på skuldra mi, så går jeg på siden og støtter deg.

Magnus Lyngmo balanserer på en stubbe, og da er det godt å kunne støtte seg på en trygg skulder hos Linnea Johansen Alvestad. Kjerringøy skole utenfor Bodø jobber mye med sosial trening, og natursti er ypperlig til det formålet.

Sjansen for at en mann på 35 år blir arbeidsufør de neste 30 år

er 70 ganger så stor som sjansen for at huset hans brenner.

"Alle" husker å forsikre bolig, bil eller hytte. Men har du tenkt på deg selv - din fremtidige arbeidsinntekt? Klarer du å beholde levestandarden din hvis du blir arbeidsufør?

Vet du om dine forsikringer og din gjeldssituasjon stemmer overens?

Les mer om Utdanningsforbundets forsikringer på www.udf.no

«Elevene er mer motakelige for læring når det sosiale er trygt.»

Eva Nohr, lærer